

Socialnämnden

§ 142

Motion från Christina Fosnes (M) om motprestation vid försörjningsstöd

Dnr SN 2016/0589.02.05

Handlingar

Tjänsteskrivelse daterad 2017-06-08.

Motion från Christina Fosnes (M) om motprestation vid försörjningsstöd.

Förvaltningschef Cecilia Frid informerar i ärendet.

Bakgrund

Christina Fosnes (M) har i en motion till kommunfullmäktige inkommit med förslag om att utreda förutsättningarna för kommunen att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen.

Socialnämnden har besvarat motionen men kommunstyrelsens arbetsutskott har återremitterat ärendet till socialnämnden för att förtydliga beslutsunderlaget samt beslutsformuleringen när det gäller motprestation vid försörjningsstöd inom socialtjänsten.

Socialförvaltningen har därför utrett frågan igen och kommit fram till följande.

En grundläggande förutsättning för rätten till ekonomiskt bistånd är att den som kan arbeta står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete. Det är en form av motprestation som ställs på alla sökande.

En person som deltar i arbetsförmedlingens åtgärder anses stå till arbetsmarknadens förfogande och har då rätt till ekonomiskt bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det ställs krav på att den enskilde accepterar anvisade arbeten, utbildningar och andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Arbetsförmedlingens program varierar över tid gällande innehåll och målgrupp. Då arbetsmarknadspolitiska åtgärder enligt lag är statens ansvar och socialtjänstens åtgärder inte får ersätta de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna ser vi en risk om kommunens socialtjänst övertar ansvaret. En konsekvens är att det kan leda till ökat utanförskap och parallella samhällen då personer med försörjningsstöd ska ha andra åtgärder än de som erbjuds övriga i samhället.

Det är staten, genom Arbetsförmedlingen, som har den totala överblicken och kompetensen när det gäller rätt insats och matchning av arbetssökande. Den

Socialnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2017-06-20

”verktygslåda” som Arbetsförmedlingen har i form av olika utbildningsinsatser, från arbetsgivare anmälda lediga arbeten, arbetsmarknadsåtgärder, arbetslivs- inriktad rehabilitering, etableringsuppdraget och olika stödåtgärder som exempelvis SIUS-konsulenter har inte kommunen. Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar som inte kommunen ska överta. Arbetsförmedlingens övergripande mål, som kommer från riksdag och regering, är att underlätta för arbetssökande och arbetsgivare att hitta varandra och att prioritera stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden.

Det går att resa frågor kring effektiviteten hos de åtgärder som arbetsförmedlingen erbjuder men den frågan bör inte behandlas i relation till socialtjänstlagen 4 kap. 4 §. Det är av större vikt att säkerställa att socialtjänsten har tillräckliga resurser och kompetenta socialsekreterare som har utrymme och kompetens att utreda behov, stödja och lotsa den enskilde i kontakterna med Arbetsförmedlingen och att samarbetet mellan kommunens område arbetsmarknad och Arbetsförmedlingen fungerar väl och att det råder samsyn kring vilka grupper som ska prioriteras i de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Gällande det slutliga förslaget att utreda förutsättningarna att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen anser vi att detta är en fråga som ej behöver utredas då detta regleras enligt socialtjänstlagen och är något som redan sker vid handläggning av försörjningsstöd.

Överläggning

Under överläggningen yrkar Lisa Jalmander (M) bifall till motionen.

Liselotte Ross (V) med instämmande av Roger Holmberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ordförande kommer fram till att det finns två förslag, avslag eller bifall till motionen. Han finner att nämnden avslår motionen.

Beslut

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen om att utreda förutsättningarna för kommunen att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen.

Reservation

Lisa Jalmander (M), Kerstin Edvinsson (M) och Joachim Almeke (L) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Socialnämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2017-06-20

Protokollsanteckning

Karl-Gustav Kyrk (KD) och Nikoletta Lettersson (M) anmäler protokollsanteckning till förmån för Lisa Jalmanders (M) förslag.

Sekreterare

Martina Eriksson

Justeras

Roger Holmberg (S)
ordförande

Joachim Almeke (L)

Handläggare
Cecilia Frid
0480-450000

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2017-06-08

Ärendebeteckning
SN 2016/0589.02.05

Socialnämnden

Motion från Christina Fosnes (M) om motprestation vid försörjningsstöd

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen om att utreda förutsättningarna för kommunen att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen.

Bakgrund

Christina Fosnes (M) har i en motion till kommunfullmäktige inkommit med förslag om att utreda förutsättningarna för kommunen att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen.

Socialnämnden har besvarat motionen men kommunstyrelsens arbetsutskott har återremitterat ärendet till socialnämnden för att förtydliga beslutsunderlaget samt beslutsformuleringen när det gäller motprestation vid försörjningsstöd inom socialtjänsten.

Socialförvaltningen har därför utrett frågan igen och kommit fram till följande.

En grundläggande förutsättning för rätten till ekonomiskt bistånd är att den som kan arbeta står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete. Det är en form av motprestation som ställs på alla sökande.

En person som deltar i arbetsförmedlingens åtgärder anses stå till arbetsmarknadens förfogande och har då rätt till ekonomiskt bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det ställs krav på att den enskilde accepterar anvisade arbeten, utbildningar och andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Arbetsförmedlingens program varierar över tid gällande innehåll och målgrupp. Då arbetsmarknadspolitiska åtgärder enligt lag är statens ansvar och socialtjänstens åtgärder inte får ersätta de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna ser vi en

risk om kommunens socialtjänst övertar ansvaret. En konsekvens är att det kan leda till ökat utanförskap och parallella samhällen då personer med försörjningsstöd ska ha andra åtgärder än de som erbjuds övriga i samhället.

Det är staten, genom Arbetsförmedlingen, som har den totala överblicken och kompetensen när det gäller rätt insats och matchning av arbetssökande. Den ”verktygslåda” som Arbetsförmedlingen har i form av olika utbildningsinsatser, från arbetsgivare anmälda lediga arbeten, arbetsmarknadsåtgärder, arbetslivsinriktad rehabilitering, etableringsuppdraget och olika stödåtgärder som exempelvis SIUS-konsulenter har inte kommunen. Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar som inte kommunen ska överta. Arbetsförmedlingens övergripande mål, som kommer från riksdag och regering, är att underlätta för arbetssökande och arbetsgivare att hitta varandra och att prioritera stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden.

Det går att resa frågor kring effektiviteten hos de åtgärder som arbetsförmedlingen erbjuder men den frågan bör inte avhandlas i relation till socialtjänstlagen 4 kap. 4 §. Det är av större vikt att säkerställa att socialtjänsten har tillräckliga resurser och kompetenta socialsekreterare som har utrymme och kompetens att utreda behov, stödja och lotsa den enskilde i kontakterna med Arbetsförmedlingen och att samarbetet mellan kommunens område arbetsmarknad och Arbetsförmedlingen fungerar väl och att det råder samsyn kring vilka grupper som ska prioriteras i de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Gällande det slutliga förslaget att utreda förutsättningarna att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen anser vi att detta är en fråga som ej behöver utredas då detta regleras enligt socialtjänstlagen och är något som redan sker vid handläggning av försörjningsstöd.

Cecilia Frid
Socialchef

Bilaga
Motion från Christina Fosnes (M) om motprestation vid försörjningsstöd

KALMAR KOMMUN Kommunledningskontoret Kansliet	
2016 -10- 04	
Diarienummer	Diarietplanbeteckn

Motion från Christina Fosnes (m)

Motprestation vid försörjningsstöd

Ett flertal kommuner runt om i Sverige har infört krav på någon form av motprestation för uppbärande av försörjningsstöd. Landskrona, som var en av de kommuner som infört aktiveringskrav, användes som föredöme för att dåvarande regering skulle ta steget att från nationellt håll stödja motprestationskrav år 2013. Därefter har kommuner som Västerås och Borås med flera ställt krav på bidragstagare och fler kommuner följer efter utvecklingen. Undersökningar har pekat på positiva effekter efter motprestationskrav som lett till att fler hushåll gått från bidrag till arbete, från utanförskap till jobb vilket den så kallade Solna-modellen visar.¹

Vi står inför stora samhällsutmaningarna när kommunen 2017 övertar det fulla ekonomiska ansvaret från Migrationsverket för alla dem som sökte asyl under 2015. Det ställer höga krav på oss som kommun att erbjuda bostäder, skola och jobb. Det blir en extra stor utmaning för oss alla med tanke på att det är känt utifrån arbetsmarknadsstatistik och decennier av erfarenheter att risken är stor för nysvenskar att hamna i passivitet och utanförskap.²

Vi menar att Kalmar kommun måste våga tänka nytt och agera kraftfullt och aktivt för att motverka utanförskap. Vi har inte råd med parallella samhällen och det bör vara självklart att alla ska med i bygget av vårt samhälle med siktet inställt på jobb.

Alla har en önskan om jobb som ger förutsättningar att försörja sig och sin familj, men verklighetens arbetsmarknad är tyvärr en annan där många invandrare hamnar i mångåriga utanförskap. Arbetsmarknadsstatistik över tid visar på att invandrare har svårare att komma in på arbetsmarknaden³ och att chansen att hitta ett jobb är för många individer liten. Av den anledningen behöver vi som kommun agera proaktivt med kompetenshöjande åtgärder som underlättar att komma in på arbetsmarknaden.

Socialtjänstlagen ställer krav på att den som har försörjningsstöd själv måste göra vad den kan för att närma sig arbetsmarknaden, att göra sig tillgänglig för arbetsmarknaden. Enligt lagen ska den som står till arbetsmarknadens förfogande därför delta i de kompetensutvecklande insatser som erbjuds för att man ska ha rätt till försörjningsstöd. Om personen tackar nej till ett erbjudet arbete eller till andra insatser som arbetsförmedlingen eller kommunen erbjuder ska man inte heller räkna med att få ekonomiskt bistånd till sin försörjning.

¹ www.ifau.se/sv/Forskning/Publikationer/Rapporter/2010/In--och-uttradeseffekter-av-aktiveringskrav-pa-socialbidragstagare/

² <http://www.migrationsinfo.se/arbetsmarknad/sysselsattning/>

³ <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Arbetsmarknad/Integration/Arbetsloshet-utrikes-fodda/>

Vårt förslag är att utreda möjligheten för alla arbetslösa bidragstagare att medverka i kompetenshöjande verksamheter genom praktik, arbetsträning eller utbildning för att förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden i syfte att minska bidragsberoendet. Vi vill att det görs en översyn och utredning om möjligheterna för förvaltningar i Kalmar kommun och i samverkan med arbetsförmedling, kunskapsnavet, SFI, invandrarservice med flera utarbetar en handlingsplan för att möta våra utmaningar från och med 2017.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta

att Kalmar kommun utreder förutsättningarna för kommunen att utkräva motprestation för försörjningsstöd inom kommunen

Christina Fosnes (M)